

Artval

Utvecklingen av fånggrödorna italienskt rajgräs (t.v.) respektive blandningen engelskt rajgräs/vitklöver (t.h.) fram till 11.10. Huvudgrödan (korn) hade tröskats 8.9 med en stubbhöjd på 20-25 cm (Tavastäng/Västankvarn gård, 2017).

för insädd på våren både i vårsäd och i höstsäd. Engelskt rajgräs etablerar sig relativt lätt och har en snabb tillväxt, men konkurrerar mindre med huvudgrödan än italienskt rajgräs.

Den växer länge och kraftigt under hösten men bildar mindre biomassa än italienskt rajgräs. Engelskt rajgräs är vinterhärdigare än italienskt rajgräs och klarar i finländska förhållanden en övervintring med relativ stor säkerhet.

Rödsvingel är en torktålig gräsart. Förmågan att bilda utlöpare innebär att den (när den väl har etablerat sig) kan fylla ut luckor. Rödsvingel konkurrerar i betydligt mindre utsträckning med grödan än rajgräsen.

Vid insädd i höstsäd på hösten bildar rödsvingel i motsats till rajgräs under den på etableringsåret följande växtsäsongen ännu inte fröbärande skott. Rödsvingel kan vara en lämplig fånggröda i konkurrenssvaga huvudgrödor, t.ex. arter.

Baljväxter som fånggrödor

Gräs är mer köldtoleranta än baljväxter och producerar biomassa längre in på hösten. Både vit- och rödklöver har ändå ofta en god tillväxt under hösten.

Klöverarterna konkurrerar inte särskilt kraftigt med huvudgrödan och minskar enligt Känkänen och Eriksson (2007) inte dess skörd.

Rödklöver bildar en tydlig pålrot men är platsbunden och infekteras lätt av rotröta. Vitklöver bildar däremot, när den väl har etablerat sig, skottutlöpare som sprider sig i sidled och bildar nya plantor. Förekommer det luckor i beståndet kan vitklöver således konkurrera med ogräsen om dessa.

Baljväxter tillför åkern kväve genom symbiotisk fixering från luften. En fånggröda som enbart består av baljväxter ökar således risken för kväveförluster. En fånggröda där klöver kombineras med en gräsart

ökar däremot inte utlakningen av kväve. Gräskomponenten ökar odlingssäkerheten medan klöverandelen minskar risken för spridningen av grässpecifika växtsjukdomar (i stråsädesbetonade växtföljder).

Baljväxterna innehåller en högre koncentration av kväve än de mer kolrika gräsen. Blandningar av baljväxter och gräs bryts därför av mikroorganismerna snabbare ner än rena gräsbestånd.

Koexistens eller strid?

Den som försiktigt vill prova på odlingen av fånggrödor rekommenderas blandningar av lågväxande och konkurrenssvaga arter, såsom vitklöver av betesvalltyp i kombination med rödsvingel, timotej eller ängsvingel.

Vitklöver av slättervalltyp, rödklöver, engelskt rajgräs samt i synnerhet italienskt rajgräs och persisk klöver konkurrerar däremot mer eller mindre kraftigt med huvudgrödan.

Vi bör dock inte glömma att de förväntade nyttoeffekterna bara kan uppnås med en fånggröda som har potentialen att inleda en kraftig tillväxt i anslutning till huvudgrödans skörd.

Konkurrenskraftiga fånggrödor lämpar sig i konkurrenskraftiga och högväxande huvudgrödor. Fredlig koexistens eller strid om resurser som ljus, vatten och näringsämnen? Denna fråga avgörs inte bara av art- och sortegenskaper, utan också av växtplatsens bördighet, årsmånen och, inte minst odlingstekniken.

Odlingstekniska frågor kommer att behandlas i ytterligare en artikel om fånggrödor.

Paul Riesinger

Skribenten är Agronomie- och forstdoktor och arbetar som lektor i växtodling vid Skuffis/Yrkeshögskolan Novia i Raseborg.

Ökande intresse för ekospannmål

■ Många spannmålsgräddor överväger möjligheten att övergå till ekologisk produktion.

– Fler gårdar har varit i kontakt med oss i det här ärendet än under tidigare år. Det ökande intresset märktes redan i fjol och samma trend verkar nu fortsätta, konstaterar Torbjörn Lönnfors, rådgivare på Nylands Svenska Lantbrukssällskap NSL.

En av orsakerna till det ökande intresset kan vara prisnivån på ekospannmål.

– Det har varit ett väldigt bra pris på ekospannmålen de senaste åren. Ekologisk havre har till exempel gett ett upp till 2,5 gånger högre pris än konventionell havre. En sådan

skillnad i prisnivån samt det dåliga skördeåret i fjol påverkar säkert det ökande intresset för ekodling, konstaterar Lönnfors.

NSL ordnar en femdagars grundkurs i ekologisk växtodling på Västankvarn gård i mars. Kursen leds av Micaela Ström och Torbjörn Lönnfors.

– I fjol hade vi drygt 20 deltagare på kursen, vilket var dubbelt fler än året innan och vi väntar oss en liknande situation i år, säger Lönnfors.

Kursen på Västankvarn hålls vid två tillfällen i mars: 8-9.3 samt 22-23.3. Därtill kommer en exkursionsdag i april. Sista anmälningdagen är 1.3. Anmälan skickas till micaela.strom@nsl.fi. – NCN

De första detaljhandelstillstånden för hantverksöl beviljades

■ Regionförvaltningsverken har beviljat de första detaljhandelstillstånden för hantverksöl i enlighet med den nya alkohollagen. Från och med den 1 januari 2018 blev det möjligt att ansöka om detaljhandelstillstånd för ställen där hantverksöl tillverkas.

Tillståndet berättigar till detaljförsäljning av hantverksöl som

framställts på tillverkningsstället och som innehåller högst 12 volymprocent alkohol.

Hantverksöl ska framställas av mältade eller omältade spannmålsprodukter och vid tillverkningen får det inte användas andra tillverkningsämnen än korn, socker, humle och andra i jäsningsinbegripna växtdelar och kryddor.

KUMMIN

kurs till både nya och redan etablerade odlare.

Kom och lyssna och ta del av den senaste informationen kring ett starkt odlingsalternativ!

Tisdag 6.2 kl. 12-16 vid YA i Närpes
(Ängskullvägen 1)

Torsdag 8.2 kl. 13-17 vid Brusaby
(kosthället) i Kimito (Brusabyvägen 2)

Tisdag 13.2 kl. 13-17 vid Campus Kungsgården (Korsholms skolor)
i Gamla Vasa (Kungsgårdsvägen 30 A)

Anmäl ert deltagande!

- med sms till 050-4440524
- eller ring 06-2243660
- eller info@carawayfinland.fi
- eller via hemsidan
www.carawayfinland.fi

Arrangör:

Caraway Finland

I samarbete med:

BERNER

www.carawayfinland.fi

Caraway Finland Ab, rensar och förädlar kummin i Närpes. Produktionen baserar sig på kontraktsodling. För tillfället är vår kontraktsodling 5 000 ha.

Ur programmet:

Vi bjuder på mat!
Marknadsläget
Bekämpningsmedel
Lönsamhet
Odlarens syn på kumminodlingen